

34 år. Rösterna är mjuka och dialekten utpräglad småländsk.

– Boken var ett rent terapiarbete, säger han och fimpas cigaretten. Jag behövde lämna allting bakom mig.

Den här dagen kör Johan lugnt och samlat genom samhället. Men inombords är han enormt nervös, förklarar han. Har inte sovit på hela natten.

Det är första intervjun han ger om sin nyutkomna, självbiografiska bok "Ett liv i mörker". En rak och otäck skildring om hans tid inom den svenska extremhögern i mitten på 90-talet. En bok om hat, våld och bottenlös ensamhet. Och om vad ett litet reklamblad från Sverigedemokraterna kan betyda.

– Fast egentligen handlar boken inte så mycket om politik, poängterar Johan. Utan om vad som händer när ett barn som ingen ser tillåts försvinna in i mörkret.

Vi parkerar och kliver in på ett stort och sömnt kafé. Reklamradiokanalen spelar Robyn i högtalarna och i kondisdisken stoltserar man med tre torra mazariner.

Växte upp på en gård

Mitt på eftermiddagen är det glest med besökare och vi kan prata i lugn och ro. Johan beställer en grillad smörgås, som kommer att ligga orörd under hela samtalet eftersom han har så mycket att berätta.

– Det är märkligt, säger han och ler lite snett. Man är en småländsk bonnapojke. Växer upp på en gård med djur. Och så hamnar man där jag gjorde...

Först skrev han boken i romanform, men blev inte nöjd. Dessutom fanns demonerna inom honom kvar. Han beslöt sig i stället för att återskapa och skriva ner samtalen från den samtalsterapi han gått i. Nu är boken en slags dialog med den psykolog som hjälpt honom så mycket.

– Jag var extremt känslig som barn, berättar Johan. Tog åt mig av allt. Trodde att det var mitt fel när mina föräldrar skildes. I dag hävdar de att de aldrig bråkade, men jag var ju vaken och hörde allting.

Han kände sig hela tiden utanför, även i familjen. De två bröderna var blonda och blåöga. Själv var han rödhårig och med en obestämt gulbrun färg på ögonen. "Som två pisshål i snön", tyckte pappan.

Än i dag funderar Johan över varför han blev slagen av både sin far och sin farfar.

– Jag vet ärligt talat inte. Ingen av dem rörde någonsin mina bröder.

Av klasskamraterna fick han höra hur fet och dum han var. Hemma tröstade han. Vägrade ibland gå till skolan, men ingen lärare ville se vad som hände. "Johan, nej han är inte mobbad", försäkrade de. En läkare hänförelse hans magonda till stress och skrev ut medicin.

I boken återger Johan många andra märkliga minnen från barndomen. Som den gången när pappan ser till att få sin exfru och sina egna

Idag mår Johan bättre, och har brutit helt med de gamla vännerna.

söner vräcka från huset där de bor.

I slutet av årskurs sex inträffar en avgörande händelse i Johans liv. Det har blivit dags för en klassresa till Stockholm. Johan tvekar inför att följa med, men övertalas av sin mamma.

Så fort bussen börjar rulla startar mobbningen. Vid första rastplatsen håller någon en flaska vatten över honom på parkeringen. Johan försöker stänga ute världen, blundar och drömmer om att chauffören ska tappa kontrollen över bussen och köra rakt ner i Vättern.

På Gröna Lund får Johan gå för sig själv. När tre killar med bomberjackor och rakade skallar

stoppar honom blir han först rädd. Men de vill bara ge honom en broschyr från Sverigedemokraterna. Johan ögnar igenom texten utan att

förstå särskilt mycket, men sparar ändå foldern.

Väl hemma från resan gör han det första försöket att hänga sig. Men knuten i snaran går upp och han faller i golvet. Känner sig patetisk. "Skulle jag inte ens klara av att ta livet av mig?"

Några år senare har den svenska debatten om invandringen blivit riktigt hätsk. Ny demokrati har medvind. Johans intresse väcks och han minns plötsligt broschyren han fick. Lyckas till sist hitta den underst i en byrålåda.

På ett partimöte i Växjö lyssnar han till talen om hur invandrarna tar våra pengar och våra jobb. Dagen avslutas med nationalsång och spridda Hitlerhälsningar. Johan är hänförd.

– Sverigedemokraterna bestod på den tiden av allt möjligt löst pack, säger Johan. Många olika grupper som klädde sig olika och ibland slogs även inbördes. Men alla ville samma sak: att få tillbaka Sverige. Jag blev dock aldrig medlem av vare sig Sverigedemokraterna eller något annat parti.

Vi var som en familj

På mötet träffar han också Micke. En mjuk och vänlig kille som verkligen ser honom. Snart är de vänner och Johan tas upp i Mickes "grupp".

– Jag kände äntligen att jag hade ett värde. "Du är en av oss nu", sa Micke och de orden satte sig verkligen i mitt huvud.

– Vi var som en familj, om än dysfunktionell. Alla kom från trassliga uppväxter. Jag tror att den outtalade känslan vi bar på var att "varför ska vi ta hit en massa folk när ingen någonsin har hjälpt oss?"

Johan avbryter sig eftersom rösten sviker. Ser åt sidan och blinkar bort några tårar.

– Jag känner mig så smutsig när jag pratar om det här i dag. Mina föräldrar hade aldrig någonsin varit främlingsfientliga.

Sakta men säkert dras Johan med i gruppens våldsamma beteende. På helgerna sitter de hemma hos Micke och laddar med groggar och vit makt-musik innan de drar ut på stan och misshandlar invandrare eller slåss med vänsteraktivister.

– Det var som att jag slog ur mig all mobbning och alla oförrätter. Efteråt kände jag både lättnad och ångest.

Johan börjar dricka allt mer och går sällan till skolan. Slåss så ofta han kommer åt. Sverigedemokraterna kastar ut gruppen från mötorna i sin strävan att bli mer rumsrena.

Svikaren misshandlas

Johan känner sig kliven till våldet. En del av honom vill lämna det destruktiva livet, men han faller ständigt tillbaka. Bland alla vidriga skildringar av våld i boken är det en som står ut. Gruppens nye och mer extreme ledare Anders har registrerat Johans tveksamhet och vill statuera exempel. Johan hämtas och körs till ett hus i skogen där det bor en avhoppare från ett nationalsocialistiskt parti. Gruppen tränger sig in, misshandlar "svikaren" halvt medvetlös och binder honom vid en köksstol. Under pistolhot tvingas Johan knäcka killens samtliga fingrar, för att sedan med kniv rista in ett hak-kors i den nakna bröstkorgen.

År 2003 föds sonen Leon. Förhållandet med mamman är redan över, men när Johan håller honom i sina armar första gången lovar han

sig själv att försöka se framåt. Boken visar hur svår och komplicerad vägen ut ur mörkret är. I en av flera thrillerlika passager beskrivs hur Johan i smyg stjäl dokument med komprometterande uppgifter om en nazistisk grupp, för att ha en hållhake på alla som hotar honom.

I dag har Johan brutit helt med de gamla vännerna.

– Jag är på väg ut i ljuset. Men jag kryper. Jag har levt ett helt liv utan att känna lycka eller trygghet. Bortsett från en förälskelse i tonåren har jag aldrig varit kär.

Johans röst präglas genom hela samtalet av samlad beslutsamhet. Ögonen av sorg. Men när Leon kommer på tal lyser han av glädje.

– Jag har haft sådan tur. Mitt ex träffade en ny man som inte gör någon skillnad på min son och sina egna barn. Vi har bra kontakt. Det är så det ska vara.

– Leon bor hos mig varannan helg. Han är så nyfiken! Vill veta allt och är full av djupa frågor. När vi går på loppis vill han alltid köpa en massa fiktivböcker. Senast låg vi i sängen och myste innan vi skulle somna. "Jag har sådan tur", sa han plötsligt. "Jag har så många människor som älskar mig".

Johan slår ut med händerna. – Att en åttaåring kan säga något sådant! Mina tårar bara rann. Timmarna på kaféet i Älmhult har omärkligt rusat fram. Vi hinner prata en stund om framtiden. Johan är arbetslös och bor i en lägenhet i en mindre småländsk ort några mil därifrån.

– Arbetsmarknaden är ett svart hål i den här delen av Sverige. Men jag vill helst inte flytta från min son. Drömmen vore att få ett lagerjobb. – På arbetsförmedlingen säger de att jag inte borde slösa bort mitt huvud på att köra truck. Men det är att se ner på de människor som får det här landet att gå runt. En annan dröm är att jobba med utsatta ungdomar.

– Jag har en erfarenhet som inte går att läsa sig till. Jag är rädd för vad som håller på att hända i det här landet. Samhället slarvar bort en ny generation barn. Pressar dem att prestera och vara perfekta, samtidigt som vi drar in på antalet lärare i skolan. Och för många föräldrar verkar det vara viktigare att uppdatera sin Facebookstatus än att leka med barnen. Leon vet att hans pappa har skrivit en bok och är både stolt och nyfiken, men vet också att han måste vänta några år med att läsa den. – Jag bävar för den dagen, säger Johan. Nu är jag den snälla pappan som gör allt för honom. Hur kommer han att se på mig när han läser om allt våld?

Johan har diskret kollat upp killen som han

för många år sedan märkte med en svastika. Killen lever. Har sambo och barn.

– Om jag skulle vilja att han läser boken? Jag vet inte... Ingen av oss lär någonsin glömma den dagen. Jag kan säga förlåt. Det ursäktar inget, men det är det enda jag kan göra. Och ingen kan döma mig hårdare än vad jag själv kommer att göra i resten av mitt liv.

Ingenting kan stoppa mig

När det blev känt att boken skulle komma ut återkom hoten från de gamla kretsarna.

– Jag skulle dö. Boken fick inte släppas. Visst blev jag rädd, men det finns ingenting som kan stoppa mig nu. Om jag kan rädda ett enda barn från att hamna i samma situation som jag kommer det att vara värt allting jag gått igenom.

Bokens sista kapitel utspelar sig på valnatten 2010. Johan har bunkrat upp med kebab inför en uppsittarkväll med sin lillebror och hans familj. Men när prognoserna för Sverigedemokraterna börjar komma väljer han att åka hem och lägga sig. "När jag var på väg att somna kände jag att jag skulle vakna upp i ett kallare och mörkare land".

Vi samlar ihop våra saker och kliver ut i snödroppet på gatan. Bakom huvudgatans butiker tornar Ikeas blågula jättebyggnad upp sig.

– Jag visste innerst inne att Sverigedemokraterna skulle komma in i riksdagen, säger Johan och tänder en cigarett. Men det kändes hemskt. Exakt 20 år tidigare hade jag fått den där lappen i min hand. ■

FOTNOT: Johan framträder med sitt riktiga namn. Alla andra namn i texten är ändrade.

